

Raadsvoorstel

Datum 19 maart 2024

Onderwerp Wijziging van de Subsidieverordening Gecertificeerd Instellingen regio IJsselland

Versienummer

Portefeuillehouder Michiel van Willigen

Samenvatting

Financiële gevolgen

Betreft doel Langdurige en/of -intensieve ondersteuning
Begroting wijzigen nee
Budgetnummer

Bijlagen

1. Wijziging van de Subsidieverordening Gecertificeerde Instellingen regio IJsselland

Openbaarheid

- ☒ Openbaar
☐ Geheim

De raad wordt voorgesteld te besluiten om:

De Wijziging van de Subsidieverordening Gecertificeerde Instellingen regio IJsselland vast te stellen

Datum

28 februari 2024

Inleiding

Op grond van de Jeugdwet zijn gemeenten verantwoordelijk voor de inzet van door de rechter opgelegde kinderschermingsmaatregelen en jeugdreclassering. Deze worden uitgevoerd door daartoe gecertificeerde instellingen (GI's). Regionaal subsidiëren we hiervoor drie instellingen: Jeugdbescherming Overijssel (JBOV), William Schrikker Stichting (WSS) en het Leger des Heils (LdH). In oktober 2023 hebben Rijk en VNG bestuurlijke afspraken gemaakt over landelijke tarieven voor de GI's, waarbij ook een caseloadverlaging is doorgevoerd (12,7 per jeugdbeschermer). Er is een landelijke handreiking opgesteld en ook een landelijk onderzoek uitgevoerd door KPMG gericht op de kostprijs, landelijk tarief en de bekostigingsvormen.

Het werk van de GI's is heel belangrijk, maar de werkdruk is extreem hoog. De verlaging van de caseload en de landelijke tarieven zijn van belang om de hoge uitstroom van het personeel te stoppen en de kwaliteit van deze essentiële instellingen te waarborgen. Zeker ook gelet op de verwachting dat de inzet van de GI's de komende jaren fors zal dalen. Landelijk is sinds 2021 een transformatieproces 'Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming' opgestart. Het Toekomstscenario heeft tot doel de ondersteuning en hulp aan gezinnen bij onveilige situaties te verbeteren. Binnen IJsselland wordt in de komende jaren ook geanticipeerd op het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming door met verbeterde netwerksamenwerking toe te werken naar een duurzame, veilige en ondersteunende omgeving voor alle (potentiële) betrokkenen (0-100 jaar)¹. Daarnaast hebben we binnen de jeugdhulpregio IJsselland ook afspraken gemaakt om in een periode van 8 jaar toe te werken naar zo min mogelijk uithuisplaatsingen.

Op 9 januari 2024 heeft het college van B&W een voorgenomen besluit genomen over de aanpassingen van de tarieven. Dit betreft een voorgenomen besluit (en geen definitief besluit) omdat de aangepaste subsidieverordening nog door de gemeenteraad moest worden vastgesteld. De wijziging van de subsidieverordening ligt nu voor ter besluitvorming aan de raad. Daarna wordt de definitieve vaststelling van de tarieven voorgelegd aan het college.

Kader

De wet- en regelgeving kent de volgende kinderschermingsmaatregelen:

- Voogdij en voorlopige voogdij op grond van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek (BW);
- Ondertoezichtstelling (OTS) (artikel 1:255 BW);
- Voorlopige ondertoezichtstelling (VOTS) (artikel 1:257 BW).
- Jeugdwet

Beoogd effect

Met de gewijzigde subsidieverordening kunnen de tarieven vanaf 2024 definitief en juridisch juist worden vastgesteld door het college. Dit heeft tot effect dat de caseload verlaagd wordt van het personeel. Hiermee wordt de werkdruk verminderd en de kwaliteit van deze essentiële instellingen gewaarborgd.

Argumenten

1. *Er zijn landelijke afspraken gemaakt over de tariefverhoging*

In oktober 2023 hebben Rijk en VNG bestuurlijke afspraken gemaakt over landelijke tarieven voor de GI's, waarbij ook een caseloadverlaging is doorgevoerd. Vervolgens is een handreiking opgesteld voor gemeenten met een methodiek voor het opstellen van reële tarieven. Op basis van de landelijke handreiking heeft het RSJ gesprekken gevoerd met de drie GI's. Op 4 december werden de tarieven voor de landelijk werkende GI's (WSG en LdH) bekend. Op 13 december 2023 heeft het BO RSJ IJsselland vervolgens een principebesluit genomen. Op 9 januari 2024 heeft het college een voorgenomen besluit genomen tot vaststelling van de tarieven voor 2024.

2. *De landelijke tarieven dragen bij aan een betere kwaliteit van de jeugdbeschermer en jeugdreclasserder.*

¹ U wordt in Q2 nader geïnformeerd over de regionale aanpak van het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming.

Datum

28 februari 2024

Een jeugdbeschermer/-reclasseerder heeft minder cliënten onder zijn hoede en binnen deze workload minder taken. Daardoor zijn meer uren beschikbaar voor de cliënt en het gezin. Het leidt ook tot een verbetering in de continuïteit: door minder uitstroom door personeel en het terugdringen van ziekteverzuim worden cliënten minder geconfronteerd met wisselingen van jeugdbeschermer/-reclasseerder. Bovendien kan, doordat meer capaciteit beschikbaar is, een betere matching tussen client/gezin en jeugdbeschermer/-reclasseerder plaatsvinden. Nu gaat het op basis van welke jeugdbeschermer/-reclasseerder tijd heeft om een casus op te pakken, straks is meer ruimte om te kijken wat passend is in de casus en of er een klik is tussen client/gezin en de jeugdbeschermer. Ook wordt hiermee de continuïteit van de GI beter geborgd en is het risico op wachtlijsten verminderd.

3. *Buffervermogen is nodig om tegenvallers op te vangen en werkmethodes te innoveren.*
De wijziging beschrijft de invoering van een buffervermogen van de subsidieontvanger tot maximaal 10% van de gemiddelde totale jaaromzet. Het landelijk kostprijsonderzoek van KPMG stelt het volgende vast: "In het onderzoek is door partijen aangegeven dat een zekere opslag voor risico's, innovatie en het opbouwen van vermogen passend zou zijn. Met deze opslag worden aan GI's middelen ter beschikking gesteld om (kleinere en/of niet structurele) tegenvallers op te vangen en te hanteren werkmethodes te innoveren." De mogelijkheid tot het opbouwen van een buffervermogen maakt het mogelijk om tegenvallers op te vangen.
4. *Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming verhoogt de ondersteuning aan gezinnen in onveilige situaties.*
De beweging en transformatie (2021 t/m 2030) die is ingezet met het landelijke en regionale Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming gaat zorgen dat de ondersteuning en hulp aan gezinnen en jeugdigen bij onveilige situaties beter wordt. Door verhoging van de tarieven bij de GI's krijgen zij meer comfort om mee te bewegen in de ontwikkelingen en wordt de netwerksamenwerking met partnerorganisaties en gemeenten verbeterd.

Alternatieve mogelijkheden

Een verordening is het (juridisch) kader waarin regels gesteld worden voor de langere termijn. Een wijziging van de verordening is hier noodzakelijk.

Maatschappelijk draagvlak & participatie

Het Rijk en VNG hebben bestuurlijke afspraken gemaakt over landelijke tarieven voor de GI's. Vervolgens is een handreiking opgesteld voor gemeenten met een methodiek voor het opstellen van reële tarieven. Op basis hiervan heeft het RSJ diverse gesprekken gevoerd met de drie GI's.

Communicatie

De GI's worden door RSJ IJsselland geïnformeerd zodra alle gemeenten in IJsselland hun Subsidieverordening Gecertificeerde Instellingen hebben gewijzigd. Zodra de tarieven definitief zijn vastgesteld worden deze tezamen met de gewijzigde verordening bekendgemaakt op www.overheid.nl

Financiën

De voorgestelde nieuwe tarieven leiden volgens het RJS IJsselland naar verwachting (op basis van de productiecijfers oktober 2023) tot een uitgavenstijging van € 265.219 voor Zwolle in 2024. Het RSJ hield voorheen rekening met een stijging van 7,48%, maar rekent op basis van de nieuwe tarieven nu op een stijging van 22,04%. Deze stijging wordt deels gecompenseerd door extra tijdelijke middelen van het Rijk over de periode 2022 t/m 2025.

In Zwolle hielden we vanaf 2023 in onze begroting al rekening met een structurele stijging van de tarieven van de GI's, vanwege het gewijzigde woonplaatsbeginsel en de aangekondigde tariefstijgingen. En voor 2024 hebben we een indexatiepercentage aangehouden van 8,2%. Doordat we enerzijds al rekening hebben gehouden met een tariefstijging en tegelijkertijd zien dat in Zwolle de inzet van de GI's al aan het afnemen is (mede door de ontwikkeling van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de vermindering van uithuisplaatsingen), verwachten we voor de GI's in 2024 binnen de begroting te blijven, ondanks deze tariefstijging.

Datum

28 februari 2024

Risico's

Het is mogelijk dat de tariefverhoging (tijdelijk) leidt tot een stijging van de kosten als gevolg van de beëindiging van de tijdelijke extra bijdrage van het rijk (zie onder het kopje financiën). Door de ontwikkelingen in het kader van het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming en de IJssellandse (bestuurlijk) afspraken dat we toewerken en streven naar 0 uithuisplaatsingen is te verwachten dat op de langere termijn geen financiële verhoging meer zal plaatsvinden.

Als de GI's geen buffervermogen kunnen opbouwen lopen zij het risico bij onverwachte en/of grote krimp en groei van het werkaanbod niet of onvoldoende op te kunnen vangen.

Als regio hebben wij ervoor gekozen om de bedrijfsvoering extra nauwlettend te monitoren en contractmanagementafspraken te maken met Jeugdbescherming Overijssel (JBOV). Momenteel worden deze afspraken regionaal en landelijk vormgegeven. De gecertificeerde instellingen hebben toegezegd dat zij zullen meewerken aan deze nauwgezette monitorings- en contractafspraken. Deze worden in 2023/24 nauwlettend gemonitord door controllers en contractmanagers van de regio Twente en IJsselland. De Landelijk Werkende Instellingen (William Schrikker Stichting en Leger des Heils) worden gemonitord door landelijke accounthouders, waarbij wij input zullen leveren over deze monitoringsafspraken.

Mogelijke bedrijfsvoeringsrisico's zoals (grote) investeringen in bijvoorbeeld ICT of vastgoed waarbij onvoldoende zicht is op de aanvullende behoefte voor benodigde liquiditeit, vallen primair onder de verantwoordelijkheid van de bestuurders en toezichthouders.

Vervolg

Na vaststelling van de Wijziging Subsidieverordening Gecertificeerde Instellingen Regio IJsselland zal de gewijzigde verordening met terugwerkende kracht in werking treden per 1 januari 2024.

Openbaarheid

Wijziging van de Subsidieverordening Gecertificeerde Instellingen regio IJsselland is openbaar.

burgemeester, Peter Snijders

secretaris, Dick Emmer